

Interview met oud-voorzitter
ds. L.J. Geluk

**“Als Protestants
Nederland niet
bestond zou zij
moeten worden
opgericht!”**

De toekomst van de Vereniging Protestants Nederland en het gelijknamige blad gaat hem aan het hart. Meermalen tijdens het gesprek benadrukt hij het belang van een blad waarin bezinning op de zorgelijke ontwikkelingen in onze tijd centraal staat. Niet voor niets is ds. L.J. Geluk uit Rotterdam jaren betrokken geweest bij de vereniging, waarvan vele jaren als voorzitter. “Neem nu de woke-ideologie, die verdient een diepgravende beschouwing en duiding waarom die zo gevaarlijk is. Een sobere uitgave van Protestants Nederland zou daar dienstig aan zijn.”

Door **Drs. Gijsbert Vonk**

Geboren in 1936 en opgegroeid in een degelijk kerkelijk gezin kwam ds. Geluk al vroeg in aanraking met het blad Protestants Nederland. “Ik was zo rond mijn zestiende jaar erg geïnteresseerd geraakt in kerkgeschiedenis en met name in de Reformatie. Een van onze burens moet mij op een dag het blad in handen hebben gedrukt met de gedachte dat het wel wat voor mij was. Ik ben toen al als gymnasiast lid geworden van de vereniging en vanaf dat moment heb ik het blad altijd gelezen. Dat moet één van de eerste uitgaven na de oorlog geweest zijn omdat het blad pas vanaf begin jaren 50 weer is uitgegeven.” Na zijn middelbare school gaat de jonge Geluk theologie studeren, waarna hij predikant wordt in Hoornaar.

Aalders

Al snel raakt hij intensiever bij Protestants Nederland betrokken. Vanaf 1970 komt hij in het bestuur en al spoedig is hij voorzitter, tot hij in 1978 voorzitter van de Gereformeerde Bond wordt. “Die eerste tijd in het bestuur waren we veel aan

het overleggen met de afdelingen die je toen nog had. We volgden voorvallen en ontwikkelingen in het grensgebied Reformatie – Rome. Ook dachten we na over de invulling van ons maandblad en de jaarvergadering. Daarnaast gaven we kleine geschriften uit en was er milde sturing op onderwerpen in het blad. Iemand als mevrouw mr. dr J.C. de Meijere, gepromoveerd juriste, ds. K. Exalto en vele anderen schreven regelmatig in Protestants Nederland. En natuurlijk dr. W. Aalders. Aalders heeft een onvergetelijke indruk op mij gemaakt.”

Tijdgeest

Hoe duidde het bestuur in de jaren 70 de tijdgeest? “Wij hebben ons intensief bezig gehouden met het Tweede Vaticaanse Concilie dat van 1962 tot 1965 werd gehouden. Wij duidden dat als intensivering, het strenger worden van de Roomse Kerk. Achteraf is dit Concilie een poging geweest om een dam op te werpen tegen de geweldige secularisatie die ons werelddeel in haar greep kreeg. De dreiging vanuit het rooms-katholicisme heb ik zelf nooit zo sterk ervaren. De herinnering aan de 80-jarige oorlog, de vervolging van de ontlukende Kerk van de Reformatie, de martelaren leefden nog wel sterk, maar ik heb het werk voor onze vereniging vooral gedaan om de geest van de Reformatie

en de Nadere Reformatie levend te houden en te wijzen op de weg die God in de historie is gegaan. Dus meer vanuit het bevorderen van die levende traditie.”

Martelaar

De oud-predikant heeft een aardige anekdote over de verhouding tot de katholieken. “Eens zat ds. K.H.E. Gravemeijer, ook ooit voorzitter van Protestants Nederland, naast een bisschop tijdens een nationale herdenking in de Grote of St. Jacobskerk in Den Haag. De bisschop vroeg aan ds. Gravemeijer of hij wist wat er op dat mooie gebrandschilderde raam (aangebracht in 1930) werd verbeeld. Dat wist Gravemeijer wel en hij antwoordde dat daarop Jan de Bakker stond afgebeeld, de eerste martelaar van de protestanten in de 16e eeuw.” Glimlachend vervolgt ds. Geluk: “Er zal daarna verder niet veel gesproken zijn tussen beide mannen.”

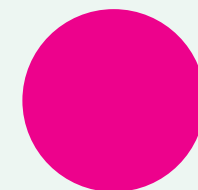
Verschuiving

Als ds. Geluk in 1978 uit het bestuur gaat, luidt dat een lang intermezzo in waarin hij niet bestuurlijk betrokken is bij de vereniging. In 2003 komt hij weer in het bestuur, gelijk als voorzitter. De sfeer is dan inmiddels anders. “We maakten ons grote

zorgen over de secularisatie in Nederland en Europa die de Reformatie en Rome teisterde. Daarover spraken we voortdurend. En ook de snelle verschuivingen in het protestantisme en de vorming van de PKN. De focus was veel minder gericht op de Roomse Kerk. We wilden signaleren en waarschuwen tegen de goddeloze tendensen. De toenadering was zelfs zo groot dat bisschop De Korte op de jaarvergadering van 2016 sprak. Een respectabel man.” In 2017 legt ds. Geluk het voorzitterschap neer en wordt hij opgevolgd door ds. J.M.J. Kieviet.

Ontmaskeren

De oud-voorzitter begrijpt dat het blad Protestants Nederland in de huidige uitgave om financiële redenen moet stoppen. “In mijn tijd waren er ook voortdurend zorgen over de financiën. Maar kan het blad niet doorgaan in een meer sobere uitvoering waarbij de heldere boodschap bewaard blijft? Kijk wat men nu met kinderen doet als het om gender gaat. En dat nota bene in het VU-ziekenhuis. De zielen van kinderen worden verwoest. Ook het materialisme met al zijn leegheid en de secularisatie met haar gevolgen moeten worden ontmaskerd. Deze complexe tijd en alle gevaarlijke ontwikkelingen vragen om gedegen artikelen die ontleden en richting wijzen. Is God niet bezig de kandelaar van Zijn Woord te verplaatsen vanuit West-Europa naar andere werelden? Ik ben daar bang voor. Onthullen, zichtbaar maken, bemoedigen, ontvouwen van de rijkdommen van de Reformatie, aansporen tot trouw aan het Hoofd van de Kerk, Jezus Christus, daar ligt de missie van de vereniging Protestants Nederland met haar blad. Als zo’n vereniging nog niet bestond zou zij moeten worden opgericht!”. ■

Drs. Gijsbert Vonk
is redactielid van PN